

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Budapesti 302. sz. Ügyvédi Iroda tagjaként eljáró dr. Tomszer Miklós pártfogó ügyvéd által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a dr. Salamon Ferenc és dr. Salamonné dr. Bódis Enikő ügyvédek által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű, valamint a korábban dr. Kárpáti Zoltán ügyvéd, majd dr. Kiss Éva ügyvéd által képviselt II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II. rendű és III.rendű alperes neve (III.rendű alperes címe) III. rendű alperesek ellen kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2010. október 7. napján kelt 28.P.25.700/2007/30. számú ítélete ellen a felperes részéről 31. sorszám alatt előterjesztett és 33. sorszám alatt megindokolt fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg - 15 nap alatt - az I. rendű alperesnek 50.000 forint plusz áfa összegű, míg együttesen a II-III. rendű alpereseknek 10.000 (Tízezer) forint plusz áfa összegű fellebbezési eljárási költséget.

A Fővárosi Ítéltábla dr. Tomszer Miklós pártfogó ügyvéd díját 9.000 (Kilencezer) forintban állapítja meg. Felhívja a Fővárosi Ítéltábla Gazdasági Hivatalát, hogy ezt az összeget az ellátmányból a pártfogó ügyvéd részére utalja ki.

A pártfogó ügyvéd díját és a le nem rótt 900.000 (Kilencszázezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állami viseli.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes 1990. március 22-től végtagjai változó intenzitású zsibbadását, alsó végtagjai merevségét, gyengeségét okozó tünetek miatt több alkalommal állt a miskolci Semmelweis Kórház ideggyógyászati osztályának kezelése alatt, a zárójelentések diagnózisként több alkalommal a sclerosis multiplexet tüntették fel. A

kórház 1990. március 26-án a felperes gerincvíz neuro-immunológiai vizsgálatát kérte az I. rendű alperestől, a vizsgálat eredménye a felperesnél lokális, humoralis immunreakciót igazolt. A felperesen 1995 decemberében elvégzett nyaki gerinc MR vizsgálat gerincvelői kompressziót okozó porckorongsérvet írt le, demyelinizációs gócot nem találtak. A felperest a ... Kórház idegsebészeti osztályán 1996. január 22-én megműtötték, a zárójelentés szerint a degeneratív elváltozások önmagukban nem magyarázzák a felperes jelenlegi súlyos neurológiai tüneteit, így nagy valószínűséggel polyinsularis alapfolyamat, mint régen fennálló betegség is szerepel annak ellenére, hogy az MR vizsgálatnál nem támasztható alá. Ugyanitt 1997. január 3. napján a felperesnél laminectómiát végeztek. Az Országos Társadalombiztosítási Főigazgatóság Orvosszakértő Intézetének 1996 májusi véleménye szerint a felperes munkaképességét elvesztette, II. csoportú rokkant.

A II. rendű alperes 2007. szeptember 20. napján hozott közgyűlési határozatával a ... Kórházat megszüntette, majd annak jogutódját - a ... Egészségügyi Központot - 2009. március 1-jei hatállyal jogutód nélkül szüntette meg úgy, hogy a megszüntetett szerv alapfeladatait az önkormányzati tulajdonban álló III. rendű alperes látja el. A II. és III. rendű alperesek 2009 februárjában egészségügyi közfeladat-átadási megállapodást kötettek, úgy rendelkeztek, hogy a megszűnő költségvetési szervtől a II. rendű alperesre átszállt követelések és jogosultságok teljes körére általános jogutódlási megállapodást kötnek. A felperes az I. rendű alperessel szemben a keresetét 2007. november 7. napján, míg a II-III. rendű alperesekkel szemben 2010. március 4. napján terjesztette elő.

A felperes végleges keresete szerint egyetemlegesen kérte kötelezni az I-III. rendű alpereseket 9.000.000 forint vagyoni és 9.000.000 forint nem vagyoni kára kamatokkal történő megfizetésére. Állítása szerint az I-II. rendű alperesek téves diagnózist állítottak fel, és 1996-ig a nyaki gerincsérve helyett sclerosis multiplex-szel kezelték. Hivatkozása szerint teljesen mozgásképtelen állapota miatt a vizsgálati eredmények csak néhány éve - 2004-2005-ben - jutottak a tudomására, illetve ekkor került olyan állapotba, hogy igényét érvényesítse.

Valamennyi alperes érdemi ellenkérelme - elévülésre hivatkozással - a kereset elutasítására irányult. Az I. rendű alperes további hivatkozása szerint a felperesnek sem tevőlegesen, sem mulasztással kárt nem okozott, a felperes gerincvíz vizsgálata során az elvárható legnagyobb gondossággal, valamint a szakmai és etikai szabályok, illetve irányelvek betartásával járt el, a felperes állapota és tevékenysége között okozati összefüggés nem áll fenn. A II-III. rendű alperesek hivatkozása szerint az elévülés 1996-ig, a helyes diagnózis felállításáig nyugodott, a felperes a nyugvásra okot adó körülmény megszűnésétől számított 1 éven belül érvényesíthette volna igényét.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a kereset elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az I. rendű alperesnek 500.000 forint, míg a II-III. rendű alpereseknek 50.000 forint perköltséget. Az elsőfokú bíróság a felperesi párfogó ügyvéd díját és költségét 30.000 forintban állapította meg, felhívta a Fővárosi Bíróság Gazdasági

Hivatalát, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követően azt az ellátmány terhére utalja ki a párfogó ügyvédnek. Rendelkezése szerint a le nem rótt 900.000 forint kereseti illetéket és 30.000 forint párfogó ügyvédi díjat az állam viseli.

Ítéletének indokolásában kifejtette, hogy a kártérítés a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékessé válik akkor is, ha a károsult arról később szerez tudomást, az elévülési idő viszont minden esetben az esedékességkor kezdődik. Ha a károsult kárának bekövetkeztéről nem tud és a körülmények olyanok, hogy azokról nem is kell tudnia, ez a tudomásszerzésig kétségkívül menthető okból akadályozza a károsultat kártérítési követelésének érvényesítésében. Megállapítása szerint a felperes állapotrosszabbodása az 1990-ben felállított diagnózison alapuló kezelés alatt folyamatos volt, vagyis a nem vagyoni kár alapjául szolgáló körülmények, illetve jövedelemkiesés 1990 óta fennállt. A felperes állapota 1996-ig rosszabbodott, ezt követően a műtétek hatására állapota fokozatosan javulni kezdett, legkésőbb 2005-ben már nem akadályozta abban, hogy igényét érvényesítse, ebben az időpontban - saját előadása szerint is - az igényérvényesítéshez szükséges valamennyi információ birtokában volt. Ennek alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes igényérvényesítése valamennyi alperessel szemben a tudomásszerzésétől számított 1 éven túl történt, így a felperes az igénye érvényesítésével elkésett, követelése elévült, bírósági úton nem érvényesíthető.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, elsődlegesen annak megváltoztatásával a keresetének történő helyt adást; másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, és újabb eljárás lefolytatására történő utasítását kérve. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság alaptalanul mellőzte bizonyítási indítványát, szakértő kirendelése nélkül döntött abban az orvosi kérdésben, hogy a felperes mikor került olyan állapotba, hogy követelését bírósági úton érvényesíthesse. Álláspontja szerint 2003-ra csak olyannyira épült fel a teljes mozgásképtelenségéből, hogy nagy nehézségek árán meg tudta fogni a kiskanalat, 2007 márciusának végén épült fel annyira és került abba a helyzetbe, hogy a keresettel tudjon foglalkozni és megtegye a szükséges intézkedéseket, ehhez képest a keresetlevelet az elévülési határidőn belül előterjesztette, így igénye érvényesítésével nem késett el.

Az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult.

A II-III. rendű alperesek fellebbezési ellenkérelme ugyancsak az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult. Álláspontjuk szerint az elévülés nyugvásának végső időpontja a felperes személyes előadásából, és a rendelkezésre álló orvosi iratokból meghatározható, szakértő kirendelése nélkül is megállapítható, hogy a felperes mikor került olyan állapotba, hogy követelését bírósági úton érvényesíteni tudja.

A felperes fellebbezése megalapozatlan.

Az elsőfokú bíróság a kereset elbírálásához szükséges mértékben lefolytatott bizonyítási eljárást követően, a feltárt peradatok alapján helyes tényállást állapított meg, azt ítélezésének alapjául a Fővárosi Ítéltábla elfogadta. Mindenben egyetértett a megfelelően alkalmazott jogszabályokra alapított okszerű jogi következtetésével is, az elsőfokú ítélet indokolásának kiegészítésére, módosítására nincs szükség. Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat hiánytalanul értékelve hozta meg a döntését.

A Fővárosi Ítéltábla a következő jogszabályi rendelkezések figyelembevételével bírálta el a felperes fellebbezését. A Ptk. 324. § (1) bekezdése alapján a követelések öt év alatt elévülnek, ha jogszabály másként nem rendelkezik. A Ptk. 325. § (1) bekezdése kimondja: az elévült követelést bírósági úton érvényesíteni nem lehet.

A Ptk. 326. § (1) bekezdése szerint az elévülés akkor kezdődik, amikor a követelés esedékessé vált. A kártérítés a Ptk. 360. § (1) bekezdéséből következően a károsodás bekövetkezésekor nyomban esedékes, ezért a Ptk. jelenleg hatályos szabályainak egybevetett értelmezése szerint a kártérítési követelés elévülése a károsodás bekövetkezésekor nyomban elkezdődik. A károsodás megtörténte objektív tény, független attól, hogy a károsultnak arról volt-e tudomása. Az elévülési idő kezdetére nem hat ki az, hogy a károsodásról a károsult - bármely okból - csak később szerez tudomást. Az elévülés szempontjából azonban már jogi jelentősége van a károsodásról való tudomásszerzésnek, és egyéb olyan, jogilag jelentős körülményeknek, amelyek alapján megállapítható, hogy a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni a követelését. Ha az esedékessé vált követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni, az elévülés nyugvása következik be, és az akadály megszűnése után a Ptk. 326. § (2) bekezdése értelmében a követelés még - főszabály szerint - egy évig érvényesíthető.

A Ptk. 326. § (2) bekezdésében foglaltak alkalmazásához azt kellett vizsgálni, hogy a felperes esetében mi volt, és mikor szűnt meg az a menthető ok, amely gátolta őt a követelése érvényesítésében.

A rendelkezésre álló peradatokból kitűnően a felperes kezelése 1990-ben téves diagnózis felállításával indult, állapota 1996-ig folyamatosan rosszabbodott, így a felperes károsodása legkésőbb 1996-ban - a helyes diagnózis felállítása előtt - bekövetkezett. Nem tévedett ezért az elsőfokú bíróság, amikor azt állapította meg, hogy a felperes kártérítési igénye legkésőbb ekkor esedékessé vált, a felperes követelésének elévülése elkezdődött. Helyesen állapította meg azt is az elsőfokú bíróság, hogy a felperest a kialakult állapota ezt követően még akadályozta az igényérvényesítésben, a felperes 2005-ig menthető okból nem tudta követelését érvényesíteni.

A Fővárosi Ítéltábla kiemeli, hogy az elévülés nyugvásának megszűnte szempontjából annak van jelentősége, hogy a károsult mikor jutott teljes körűen az igényérvényesítéshez szükséges információk birtokába. A felperes alaptalanul

hivatkozott fellebbezésében arra, hogy az állapota egészen 2007-ig akadályozta igénye bíróság előtti érvényesítésében, ugyanis a felperes saját, személyes előadásából is az tűnik ki, hogy a felperest 2005-ben már nem akadályozta állapota az igényérvényesítésben. A felperes legkésőbb ekkor mind objektíve, mind szubjektíve, tehát minden tekintetben a követelése érvényesíthetőségének a helyzetébe került, az igényérvényesítéshez szükséges szellemi képességek birtokában tudott a károsodásáról, a betegségének jellegéről és következményeiről, teljes körűen az igényérvényesítéshez szükséges információk birtokába került. Az a körülmény, hogy a felperes ekkor még nem rendelkezett elektromos kerekesszékkal, illetve nem volt tisztában azzal, hogy hogyan lehet a kereset benyújtásához ügyvédi segítséget igénybe venni, nem mentesíti a felperest az igényérvényesítési határidő elmulasztása alól. Nem mentesítő körülmény a nem megfelelő alperes perelése, illetőleg az sem, ha a károsult nem rendelkezik megfelelő ismerettel az elévülési idő számításáról.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság megalapozottan foglalt állást úgy, hogy a felperes elmulasztotta érvényesíteni az igényét az akadály megszűnésétől számított 1 éven belül, és nem tévedett, amikor a keresetet - elévülés miatt - elutasította. Ennek következtében az elsőfokú bíróságnak a felperes által megjelölt egyéb körülményeket nem kellett vizsgálnia, mert a Ptk. 325. § (1) bekezdése szerint az elévült követelést bírósági úton érvényesíteni nem lehet.

A Fővárosi Ítéltábla ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - helyes indokaira utalással - helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért köteles a Pp. 239. §-a folytán alkalmazott Pp. 78. § (1) bekezdése alapján, a Pp. 86. § (3) bekezdése értelmében az I. és II-III. rendű alperesek részére jogi képviselőjük ellátásáért a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdései szerint - a 4/A. § értelmében áfa figyelembevételével - megállapított ügyvédi munkadíjból álló fellebbezési eljárási költség megfizetésére. Pervesztessége miatt a felperes pártfogó ügyvédjének a díját az állam viseli, amit a Fővárosi Ítéltábla a 7/2002. (III. 30.) IM rendelet 5. § (1) bekezdés a) pontja szerint meghatározható legmagasabb összegben állapított meg, egyidejűleg rendelkezve a bírósági ellátmány terhére történő kiutalásáról. A felperes teljes személyes költségmentessége folytán a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján a le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Budapest, 2011. április 18.

. Sághy Mária s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kincses Attila s.k.
előadó bíró

Dr. Varga Edit s.k.
bíró